



### TRIJALEKTIKA OSCARA ICHAZA

Postojanje problema jedan je od ključnih razloga zbog kojeg ljudi smatraju da je život na ovoj planeti težak. To što ga čini teškim jesu ona životna zbivanja i procesi koji nam se čine neizbježnima, ali koji u nama izazivaju disharmoniju, nezadovoljstvo, otpor ili bespomoćnost. Problemska situacija za koju nismo u stanju jednostavno, trenutno i lako naći rješenje u nama može stvoriti negativne misli i emocije, a iz njih možemo kreirati negativni svjetonazor te neprirodne oblike ponašanja koji uvijek na kraju dovode do neke vrste bolesti, mentalne ili tjelesne. No, spiritualna je znanost u ovom stoljeću ipak napredovala do te mjere da danas postoje sustavi znanja kao i praktična tehnička sredstva pomoću kojih je uistinu moguće definitivno riješiti većinu problema. Svaka osoba može riješiti svoje probleme ukoliko to uistinu želi i ukoliko je spremna uložiti sebe u potpunosti, odnosno poduzeti konkretne korake vlastitim radom i zalaganjem.

Međutim, ono što probleme ne rješava i može ih učiniti još gorima jest otpor prema njihovom postojanju, njihovo neprihvatanje i negiranje, koje obično proizlazi iz nerazumijevanja osnovnih prirodnih principa na kojima se temelji ljudsko postojanje i njegov smisao. Zbog toga ćemo se u ovom poglavlju pozabaviti nekima od najkarakterističnijih i najbitnijih zakonitosti koje vladaju manifestiranim svemirom. Model koji će prilikom obrazlaganja tih principa primijeniti jest zapadnjacima veoma prikladna vrsta suvremenog logičkog mišljenja pod nazivom trijalektika, čiji je tvorac južnoamerički spiritualni učitelj Oscar Ichazo. Trijalektika čini treću bazičnu struju logičkog mišljenja koja je evoluirala iz svojih prethodnica - Aristotelove formalne logike i Hegelove dijalektike. Ona predstavlja sintezu u osnovi identičnih pravaca ljudske misli koji su se u XX. stoljeću javljali pod različitim imenima, kao što su "ekologija svijesti", "jedinствена misao", "kibernetika" ili "sinergetika". Evo kako izgledaju osnovni aksiomi formalne logike i dijalektike te, nasuprot njima, trijalektike koju ćemo temeljitije obraditi.

### AKSIOMI FORMALNE LOGIKE

## **1. AKSIOM IDENTITETA**

$A = A$  - stvar je jednaka samoj sebi.

## **2. AKSIOM KONTRADIKCIJE**

$A \neq B$  - stvar može biti razlikovana od stvari koje nisu ona.

## **3. AKSIOM ISKLJUČENE SREDINE**

$A \neq A+B$  - ništa nije jednako dvjema različitim stvarima.

## **AKSIOMI DIJALEKTIKE**

### 1. AKSIOM KVALITETE I KVANTITETE

Kvantitativno povećanje proizvodi kvalitativnu promjenu.

### 2. AKSIOM INTERAKCIJE SUPROTNOSTI

Promjena dolazi iz neizbježnog sukoba između suprotstavljenih snaga.

### 3. AKSIOM NEGACIJE NEGACIJE

Svaka TEZA zajedno s ANTITEZOM (suprotnošću) proizvodi nešto različito od oboje - SINTEZU.

## **AKSIOMI TRIJALEKTIKE**

1. POSTOJI MUTACIJA IZ JEDNE TOČKE MATERIJALNE MANIFESTACIJE U DRUGU TOČKU MATERIJALNE MANIFESTACIJE (TMM).

a) Mutacija je dovršena kada se ostvari unutarnja ravnoteža.

b) TMM su neutralne točke očuvanja energije.

c) Energija se u svemiru kreće po unaprijed određenim zakonima i unaprijed određenim TMM, odnosno pounaprijed određenim modelima.

## 2. UNUTAR SVEGA ŠTO POSTOJI NALAZI SE SJEME NJEGOVE PRIVIDNE SUPROTNOSTI.

RAVNOTEŽA IZMEĐU SUPROTNOSTI OVISI O URAVNOTEŽENOM KRUŽENJU ENERGIJE.

a) Sa stanovišta prirode suprotnosti ne postoje.

b) S kozmičkog stanovišta slučajnosti ne postoje, već postoje samo procesi kruženja.

c) U prirodi nema slučajnosti.

## 3. BESKONAČNO KRETANJE ČITAVE KREACIJE ZBIVA SE ZBOG RAZMJENE ENERGIJE IZMEĐU TMM.

ZATO POSTOJI PRIRODNA PRIVLAČNOST JEDNE TMM PREMA DRUGOJ, VIŠOJ ILI NIŽOJ TMM.

- a) Više TMM sastavljene su od manjeg broja faktora i elemenata.
- b) Više TMM osjetljive su na privlačenje od viših ili nižih odgovarajućih vibracija unutar unaprijed određenih modela.
- c) Privlačnost jedne TMM drugoj može voditi uzlaznom ili silaznom linijom.

Formalna logika predstavljala je vodeći svjetonazor zapadnog svijeta od Aristotelovog doba pa sve do prije otprilike dvije stotine godina. Bog je promatran kao veliki kozmički feudalac koji je u svećenstvu i crkvenim dogmama imao svoje neprikosnovene namjesnike na zemlji. Zemljom su vladali "kraljevi Sunca", Bogom dani apsolutisti koji su, najčešće samovoljno, određivali što jest istina, zakon i poželjan način života, a što nije. U načinu mišljenja i življenja rijetko se i teško što mijenjalo, čovjek je čitavog života bio određen svojim rođenjem i statusom koji je njime stekao. Smatralo se da je Zemlja ravna, da miruje, da je Sunce ogroman zbor anđela koji pjevaju "aleluja", da je kralj uvijek u pravu, da su žene i djeca bića drugog reda i da pisce tekstova kao što je ovaj treba spaliti na lomači. Takvih su se stavova ljudi dugo i čvrsto držali, smatrajući da postoji samo jedna moguća realnost i da je ta realnost sigurno i prava realnost.

Zato je Ichazo, kao i mnogi drugi, zaključio da je formalna logika neizlječivo kruta i statična te ne uzima u obzir vrijeme i promjenu kao očigledne elemente svakodnevnog ljudskog iskustva. Kada se kod formalne logike izrazi tvrdnja da nešto jest, onda to jest tako i nikako drugačije, niti postoji mogućnost da u tom smislu dođe do bilo kakve promjene. Lopov je uvijek lopov; jednom komunist, zauvijek komunist; ili si s nama ili protiv nas; ili kriv ili nedužan. Formalna logika je, doduše, bila nužno potrebna da bi ljudi uspostavili sustav znakova preko kojih će komunicirati (riječi) te da bi oblikovali osnovni princip svake komunikacije, tj. dosljednost, koja mora postojati kada nekome želimo nešto reći i pritom mislimo upravo na to o čemu govorimo (na ljude, ideje, stvari itd.). Naime, kada kažemo nekom da nam doda čašu, onda ne mislimo istovremeno i na stolicu ili na nešto u što će se čaša s vremenom pretvoriti. Formalna logika je potrebna i u znanosti, prilikom imenovanja, opisivanja i klasificiranja pojedinih pojava. No, ona promatra svijet kroz statične objekte koji se ne mijenjaju i time potiče stvaranje krutih predrasuda, samokontrole i samoograničavanja u ljudima. Svijet se promatra kao crn ili bijel, dobar ili loš, a na psihološkom nivou direktni je odraz ovakvog mišljenja osjećaj krivice.

Dijalektika, kao dinamičnija logika Hegela i Marxa s druge strane vodi u neizbježne konflikte i ne posjeduje koncept ograničenja. Ona je u logičko mišljenje uvela pojmove promjene i suprotnosti i omogućila većinu glavnih društvenih promjena u zadnjih dvije stotine godina. Međutim, nepostojanje ograničenja u dijalektičkom mišljenju dovelo nas je na rub ekološke katastrofe i samouništenja jer dijalektički svjetonazor potiče gomilanje energije, novca ili političke moći dokle god ona služi napretku osobe, njene obitelji, kompanije ili nacije. S druge strane, ideja da je sukob osnovni generator promjene predstavlja opravdanje za nasilje i ratove. Odras dijalektičkog svjetonazora u psihologiji jesu mehanizmi projekcije i potiskivanja jer ljudi uglavnom u vanjskom svijetu vide uzroke svojih problema, a svoje "normalno" funkcioniranje postižu nasilnim potiskivanjem svojih negativnih osobina.

Mnogima će možda zvučati čudno, ali Ichazo smatra da dijalektika danas predstavlja vodeći svjetski svjetonazor te da je svoj vrhunac postigla upravo u zapadnom, kapitalističkom svijetu. Dijalektička borba, pritisci, natjecanje, sukobi te veliko gomilanje materijalnih sredstava i političke moći potrebne za rješavanje svjetskih "konflikata" i ostvarenje budućih civilizacijskih "proboja" (čiste dijalektičke riječi) jest karakteristično za poslovnu politiku njujorškog Wall Street-a i drugih bankarskih centara te za državnu politiku velikih svjetskih sila. Ja bih dodao da, s druge strane, upravo formalno-logički svjetonazor, a ne dijalektički, karakterizira neke bivše i danas preostale komunističke zemlje u kojima se rijetko što ikada mijenja, gdje vlada mrtvilo, statičnost, nepromjenjivost i globalna krutost.

Trijalektika predstavlja potpunije mišljenje koje objedinjuje i transcendirira formalnu logiku i dijalektiku. Pomoću trijalektike je moguće cjelovitije analizirati bilo koju pojavu i zato ćemo se poslužiti upravo takvim, u ovome trenutku najsuvremenijim i najpotpunijim gledištem da bismo rastumačili osnovne karakteristike manifestiranog svijeta te smisao kroničnih problema.

## **PROMJENA**

Prva i osnovna zakonitost koju moramo uzeti u obzir prilikom suočavanja sa svojim kroničnim problemom i njegovim rješavanjem jest univerzalni kozmički princip PROMJENE koja je utkana u samu bit manifestiranog univerzuma. Umjesto da, kao Heraklit, kao taoisti, budisti ili suvremeni fizičari, kaže da je sve promjena i da je promjena jedina stabilna stvar u Svemiru,

Ichazo definira Točku materijalne manifestacije kao *bilo koje stanje nekog sustava u datom trenutku koje je moguće identificirati* (ljudi, grupe ljudi, predmeti, biljke, životinje, misli, emocije, ideje itd.) i kaže da će "jedna TMM neizbježno mutirati u drugu TMM". Tako su mutacija, promjena, prijelaz, pokret, transformacija, proces ili operacija samo različite riječi za isti koncept koji čini centralnu metaforu trijalektičkog svjetonazora. Ichazo zato jasno odvaja trijalektičko gledište od formalne logike u kojoj Zakon Identiteta striktno ograničava način na koji osoba predstavlja realnost u svojoj svijesti te je njegov očigledni cilj da uvođenjem koncepta promjene poveća ljudske sposobnosti djelovanja u svijetu koji se stalno mijenja.

Ljudi ne primjećuju mnoge procese zato što su oni ili nevidljivi ili prespori za naše oko, a također i zbog ograničenosti ljudskog jezika gdje prilikom opisivanja neke pojave ili svakodnevnog komuniciranja riječi dijele proces u umjetne odjeljke i svojom statičnošću potiču stvaranje statičnih koncepata u ljudskoj svijesti. Proces se stalno odvija, oni su uvijek tu, ali kada ih počnemo riječima opisivati ili analizirati, onda od procesa stvaramo niz statičnih imenica preko kojih, doduše, možemo komunicirati s drugim ljudima, ali ne možemo autentično reproducirati realni život. Verbalni, statični koncepti također direktno utječu na stvaranje umjetnih stavova, predrasuda, prosudbi i vjerovanja o tome "kakvi mi jesmo" ili "kako bi stvari trebale izgledati", umjesto da realnost sagledamo onakvu kakva jest, kao slijed neutralnih zbivanja koja nisu niti dobra niti loša, već jednostavno jesu.

Ljudi su prema tome TMM na izvjesnom nivou svjesnosti te u određenoj točki evolucije, povezani sa svim drugim bićima na Planeti kao i s okolinom oko Planete i Galaksije. No, sama ideja manifestacije ukazuje na privremenost tog stadija, odnosno na djelić toka koji je trenutno u stabilnom stanju, ali koji će ubrzo mutirati u nešto drugo, pa opet u nešto drugo, sve dok se jednom ne vrati nazad u nemanifestirani svijet. Sve se, dakle, mijenja, ali ljudi žive tako kao da će sve vječno trajati. Zato kada se promjena počne događati, a ljudi nastave živjeti na stari način, ignorirajući pritom prirodni proces ili mu se oštro suprotstavljajući, nastaju problemi. Ukoliko se ne mijenjamo dobrovoljno i u pravo vrijeme, promjena će kasnije biti sve teža i teža. Tada, umjesto da smo na vrijeme dopustili da se dogodi skladna mutacija, moramo problem rješavati dijalektičkim sredstvima - borbom i pritiskom. Zbog toga liječnici i tvrde da je bolest bolje spriječiti nego liječiti i da će nas pravovremena reakcija poštediti velikih kasnijih muka. Tako je suština svakog problema upravo čovjekova čvrsta usidrenost u formalno-logičkoj statičnosti i nepromjenjivosti, odnosno *otpor prema promjeni* koji pak vodi u dijalektičke sukobe, borbe i pritiske.

### SUPROTNOSTI

Postoje i mnoge druge predrasude u ljudima koje mogu blokirati promjenu. Jedna je od karakteristika manifestiranog univerzuma da *sve što na svijetu postoji u sebi sadrži svoju suprotnost*. Kada se promjene počnu odvijati, čovjek im se treba prepustiti i u njima aktivno sudjelovati, pogotovo ako želi da promjena bude brza i skladna. No, prepreke koje pritom mora savladati mogu mu zbog predrasuda izgledati nesavladive. Postojanje suprotnosti već je odavno definirala dijalektika, ali se trijalektika značajno odmiče od dijalektičkog poimanja i suprotnosti smatra međuovisne i međusobno sadržane jedne u drugoj. Njihova suprotstavljenost samo je prividna jer svaka strana u opoziciji sadrži u sebi sjeme suprotne strane. Suprotnosti postoje samo u ljudskim koncepcijama, one ne postoje u prirodi. Suprotnosti koje ljudi vide u vanjskom svijetu jesu njihova projekcija koja proizlazi iz ljudske programiranosti za stvaranje suprotnosti. Na primjer, kao djecu zgrozio nas je prizor u kojem mačka proždire miša pa smo u tu scenu projicirali osjećaj da mačka mrzi miša. No, taj je osjećaj ipak samo privid jer su životinjske vrste široko isprepleteni ekološki sustavi koji ovise jedni o drugima. S kozmičkog stajališta dijalektička borba ne postoji, pogotovo ne borba između životinjskih vrsta.

Slijedeća karakteristika manifestiranog svijeta koju treba poznavati jest da kod različitih zbivanja i procesa *sve nije u svakom trenutku moguće, već postoje izvjesna ograničenja*. Prvi aksiom trijalektike kaže da se "energija kreće univerzumom po unaprijed određenim zakonima, unaprijed određenim TMM ili unaprijed određenim modelima". Dakle, ono što je u ovom trenutku moguće, određeno je zakonima univerzuma i Točkama materijalne manifestacije koje su prethodile ovome momentu. Ovdje nije riječ o determinizmu ili nepostojanju slobodne volje, već o SVIJESTI koja metodom selekcije vrši izbor između mogućih budućih smjerova kretanja. Istočnjački pandan ovom aksiomu bio bi zakon karme, zakon uzroka i posljedice, odnosno prethodnih zbivanja koja u izvjesnoj mjeri određuju sadašnja zbivanja i premda čovjeku ostavljaju brojne mogućnosti izbora, takve mogućnosti ipak nisu neograničene i beskrajne. Dakle, svaki je problem moguće riješiti i uvijek postoji barem nekoliko pozitivnih solucija jer kada ih ne bi bilo, čovjek ne bi bio slobodno biće nego robot. Ne postoje nerješivi problemi jer koliko god neki problem imao prepreka, toliko je i mogućnosti za njegovo rješavanje.

Mnogi ljudi rado bi se i lako mijenjali kada bi promjena izgledala onako kako je oni zamišljaju i kada bi se odigrala na način na koji to oni žele. No, sve se u manifestiranom univerzumu odigrava unutar modela koji su unaprijed određeni i tim se modelima čovjek mora prilagoditi. Sve nije u svakom trenutku moguće i čovjek mora odbaciti djetinjaste iluzije te se mijenjati i kretati onako kako mu određuje dati model. Ako modele i ograničenja koja iz njih proizlaze prihvatimo i učinimo najbolje što unutar tih modela možemo, svladat ćemo lekciju koja iza takvog zbivanja leži te ćemo doživjeti ispunjenje i ekspanziju svijesti koju uspješno svladana lekcija uvijek donosi.



### SLUČAJNOSTI

O istom principu govori i drugi aksiom trijalektike u kojem se kaže da "s kozmičkog stajališta slučajnosti ne postoje, već postoje samo procesi kruženja". Jedna od velikih filozofskih preokupacija oduvijek je bilo pitanje da li je svijet slučajno tu ili ima značenje, smisao i smjer. Ispada da je daleko produktivnije i konstruktivnije živjeti s gledištem da se krećemo u smislenom svijetu, a ne u svijetu slučajnosti. Ljudska bića vole okrivljavati slučajnosti, neočekivane događaje ili sreću za ono što im se događa, no ako pažljivo promotrimo svaki takav događaj, vidjet ćemo da sreća ili slučajnosti u stvari ne postoje. One su također naše projekcije i samo zbog sporosti i ograničenosti naše percepcije mi propuštamo uvidjeti procese koji iza njih leže. Tako su sreća i slučajnosti samo naše isprike za nedostatak svjesnosti o istinskim zbivanjima.

Konkretni odraz ove tvrdnje jest taj da je *čovjek sam odgovoran za svoj život* pa u procesu rješavanja svojih problema mora zauzeti poziciju da je on sam kreator svog individualnog univerzuma i svega što se s njime zbiva. Tako je on odgovoran i za probleme koje ima, ali je isto tako on odlučujući činitelj u njihovu rješavanju. Trijalektika nas praktički ostavlja bez mogućnosti za ispriku, ali nas istovremeno oslobađa svake krivice. Postoje zakoni i prethodne TMM koje određuju naš život u sadašnjem trenutku. Zato je sve što čovjek može učiniti to da aktivno radi na pročišćenju vlastite svijesti čime će postići istinsku slobodu i shvatiti što je i zašto izabrao, kao i što je to što sada želi izabrati.

U svakom trenutku postoji nekoliko mogućnosti koje su otvorene pred nama. Svaka od tih mogućnosti dat će izvjesne rezultate. Život time nalikuje na partiju šaha u kojoj postoje pravila igre, ali su potezi koje ćemo povući određeni našom vještinom i poznavanjem igre. Možemo igrati kao ekspert ili kao loš igrač. No, neki ljudi slobodu definiraju kao nepostojanje ikakvih pravila koja onda zamjenjuju slobodnom voljom, poričući pritom i samo postojanje igre. Zato se u mnogim slučajevima pokaže da ono što ljudi smatraju slobodom pri detaljnijem proučavanju ne ispadne ništa drugo do eskapizam i neznanje.

Mnogi će ljudi odbijati prihvatiti odgovornost i za one kreacije kojih nisu svjesni. Oni zaboravljaju da je i znanost još davno otkrila i dokazala da čovjekovo svjesno Ja čini u najboljem slučaju

trećinu njegovog sveukupnog bića te da se uzroci mnogim zbivanjima u čovječjem životu nalaze upravo u nesvjesnom i nadsvjesnom dijelu njegova Jastva koje je prilikom rješavanja problema nužno istražiti i pročistiti te zatim integrirati u svjesni dio bića. U istočnjačkim religijama i filozofijama koje naučavaju o besmrtnosti duše i njenim mnogobrojnim inkarnacijama u fizičko tijelo, također nailazimo na koncept samostalnog kreiranja svih životnih okolnosti. Duša će, naime, u periodu između dvije inkarnacije, kada boravi u duhovnom svijetu, sama odabrati pravac svog budućeg razvoja, iskustva kroz koja će proći i lekcije koje će naučiti. To znači da duša sama odabire roditelje, tijelo ili državu u kojoj će se pojaviti, kao i mnoge druge okolnosti svoga života, uključujući i količinu slobodne volje te karakter problema koje će svladati.

Odabir iskustava i lekcija nije potpuno slobodan, već se vrši na osnovu tri temeljne odrednice koje su uvijek uključene u taj proces. Duša prvo promatra svoju prošlost, svoje bivše živote i iskustva koja je u njima stekla. Prema prošlosti duša zauzima maksimalno konstruktivan stav, što znači da će nastaviti razvijati ili dovršiti ono što je u prošlosti započela, da će pozitivnom aktivnošću ispraviti pogreške koje je po svom mišljenju napravila te da će se osloboditi onih impresija, odnosno modela mišljenja i ponašanja koje je već u potpunosti izživjela, ali koji su iz čiste navike još uvijek u njoj prisutni.

Duša će također željeti izživjeti i neka potpuno nova iskustva, ona koja je sebi u prošlosti uskraćivala, odnosno ona koja nikad prije nije imala priliku iskušati. Kako se naša duša jednom davno pojavila u ovom dijelu Svemira s namjerom da izivi i iskuša sva iskustva koja "menu" planete Zemlje nudi, tako će joj u različitim fazama razvoja biti privlačni različiti oblici života - ponekad "pozitivni" i poželjni, a ponekad "negativni" i nepoželjni, odnosno ugodni ili neugodni. Dakle, druga će temeljna odrednica biti neiživljene želje i iskustva koja u tome trenutku duši izgledaju naročito zanimljiva i privlačna. Duša mora izživjeti svoje želje jer sve ono što se ne izivi, to se prije ili kasnije vraća. Zato ponekad neiživljene težnje, pogotovo ako se sputavaju, mogu također činiti karmu koju duša mora odraditi. Kod odabira novih iskustava duša obično ima veliku količinu slobode da između različitih mogućnosti izabere ona iskustva koja joj najviše odgovaraju.

Treća temeljna odrednica proizlazi iz osnovnog razloga iz kojeg se duša pojavila na ovoj Planeti, a to je njeno duhovno usavršavanje i razvoj prema višim i svjesnijim oblicima postojanja, odnosno njeno konačno sjedinjenje s Bogom. Zato se planeta Zemlja, umjesto da bude promatrana kao mjesto za zabavu ili, s druge strane, isključivo za tešku patnju, smatra *mjestom za učenje*.

Duša će svoje duhovno usavršavanje bazirati na stjecanju i razvoju duhovnih, Božjih osobina koje će razvijati kroz najrazličitije oblike i duhovnog i svjetovnog života. Da bi se čovjek spiritualno razvijao uopće nije nužno biti posvećenikom nekog konkretnog učenja ili pravca jer je duhovne osobine moguće jako lijepo razviti i kroz prirodan, harmoničan i ispunjen svjetovni život. Mnogi svjetovnjaci ili ateisti niti ne sanjaju da kroz dobre emocionalne odnose s

partnerom, svojom obitelji i roditeljima te kroz kreativno samoostvarenje u poslu koji rade ostvaruju i svoje duhovne ciljeve, premda ih ne nazivaju tim imenom. Duhovne osobine u stvari su najprirodnije ljudske osobine koje su svim ljudima i te kako privlačne i poželjne. Kreativnost je, na primjer, Božja osobina i više je nego očito da je kreativnost jedan od važnijih ciljeva velike većine ljudi. Humor i duhovitost (duhovnost i duhovitost kao riječi imaju zajednički korijen) jesu također Božje karakteristike, a znamo da su duhoviti ljudi oduvijek bili na cijeni te da je humor nezaobilazni dio ljudskog života. Lakoća, jednostavnost, finoća, šarm, sreća, ispunjenje, unutrašnji mir, opuštenost ili strpljenje još su neke od Božjih osobina koje smo na ovu Planetu došli naučiti i koje naizgled nemaju nikakve veze s religioznošću, a svima su poželjne i zanimljive. Mnoge od tih osobina čovjek je odabrao razviti tijekom života u materijalnom, dualnom svijetu.

Duhovne lekcije uvijek se nalaze u samoj suštini svakog iskustva koje u životu prolazimo. Čovjek putem različitih osjećaja kao privlačne sile ulazi u razne vrste odnosa s drugim ljudima, vanjskim svijetom i samim sobom. Preko tih odnosa on stječe najrazličitija iskustva, na osnovu kojih uči određene, u suštini uvijek duhovne lekcije. One su zato najbitniji i u krajnjoj liniji jedini temeljni odrednik plana koji smo mi na nivou duše napravili za svoju trenutnu inkarnaciju.

No, sve ono što je za vrijeme boravka na duhovnoj razini izgledalo lako i jednostavno, dolaskom duše u materijalnu razinu postaje podložno određenim zakonitostima koje u njoj vladaju i koje moramo poznavati i poštovati da bismo uspješno ispunili odabrane zadatke. Silaskom u materijalnu razinu duša dobiva dva nova tijela - fizičko i eteričko, odnosno Ego kao njihov psihološki pandan. Čovjekova sjećanja na boravak u duhovnoj sferi bivaju gurnuta u suptilne dimenzije njegova bića kako ga ne bi opterećivala prilikom centriranja u fizičkoj realnosti i sadašnjem vremenu te ga time ometala u ispunjavanju novih zadataka.

Pored toga uzroci našeg gubitka sjećanja na duhovnu sferu i prošle živote jesu civilizacijski. Odgajani smo u panracionalističkoj civilizaciji koja uglavnom ne priznaje i ne vjeruje u reinkarnaciju i duhovni svijet, a naš odgoj u prvih četrnaest godina života u najvećoj mjeri programira našu percepciju realnosti. Međutim, kako civilizacija ili kultura po tvrdnjama suvremenih sociologa nisu ništa drugo nego jedan kolektivni izum, tako i općeprihvaćena sporazumna realnost ne mora nužno biti istinita. Zato naš nametnuti zaborav izrazito nalikuje nojevom guranju glave u pijesak jer mislimo da ćemo zatvaranjem očiju i negiranjem određene realnosti izbjeci odgovornost za njeno postojanje. Prisutnost velikog broja teških problema s kojima se čovječanstvo u individualnom ili kolektivnom smislu danas suočava, direktna je posljedica takvog stava i ponašanja. Suptilne dimenzije našeg bića ipak postoje i premda nas ne opterećuju stalnom prisutnošću u našoj svijesti, povremeno je potrebno s njima stupiti u dodir kako bismo proširili svoju svijest i došli do potrebnih informacija koje su nam nužne za ispravno razumijevanje svoga postojanja, odnosno rješavanje svojih životnih problema.

Dakle, postoje određene dimenzije čovjekovog bića u kojima mogu biti uzroci njegovih problema, ali koje nisu vidljive i opipljive, kao što to uostalom nisu niti atomi, električna struja, radio valovi, strujanje zraka i bezbroj drugih zbivanja koja premda nisu vidljiva, ipak postoje i za čije postojanje moramo preuzeti odgovornost ukoliko želimo biti i ostati svjesna i cjelovita osoba.

### NIVOI SVIJESTI

Slijedeća zakonitost manifestiranog svijeta jest da je *univerzum strukturiran po nivoima*. Postoje e krupne i očite podjele Svemira na galaksije, zvjezdane sustave, planete, ljude, životinje i biljke. Svi ti oblici podložni su procesu evolucije i prolaze kroz različite nivoe agregatnih stanja i događaja u vremensko-prostornom kontinuumu. Treći aksiom trijalektike kaže da "postoji prirodna privlačnost jedne TMM prema drugoj, višoj ili nižoj TMM", odnosno da privlačnost jedne TMM drugoj može voditi uzlaznom ili silaznom linijom. To znači da se procesi mutacije kroz koje razni oblici manifestiranog univerzuma prolaze mogu odvijati u dva smjera, kretanjem kroz određene nivoe ili stupnjeve razvoja. Ista je stvar i sa sviješću te je očigledna činjenica da svi ljudi nisu na istom nivou svijesti, kao što je očigledno da ljudska svijest u manifestiranom svemiru putem transformacijskih procesa prolazi kroz različite oblike i stupnjeve.

Ichazo svaku promjenu vidi kao povećanje ili smanjenje rigidnosti (strukture, forme, unutrašnje kompleksnosti, broja unutrašnjih zakonitosti), odnosno, na psihološkom nivou, kao veću ili manju otvorenost prema vanjskom svijetu ili drugim ljudima te veću ili manju svjesnost o svojim unutarnjim stanjima i procesima. Tako će teorija višeg stupnja objasniti puno više s manjim brojem sredstava, a viši stupanj svijesti omogućit će čovjeku veće znanje, šire vidike i kvalitetnije djelovanje uz manji utrošak energije (napor). Što je neki svjetonazor višeg stupnja, to je u njemu manji broj ograničenja, odnosno što je nivo svjesnosti viši, to je manje iluzija, mentalnih i emocionalnih struktura koje ograničavaju svijest i djelovanje osobe.

To znači da kada dođe vrijeme za promjene mi možemo svjesno i slobodno odabrati smjer u kojem ćemo se kretati - da li na niže, k većim ograničenjima, dublje u iluziju i gubitak svjesnosti, ili na više, k višim stupnjevima svijesti, većoj jednostavnosti, slobodi, znanju i otvorenosti. Prirodno je kretati se prema višim razinama jer je čovjek unutar kozmičke hijerarhije biće koje

se razvija u pravcu savršenijih oblika života i svijesti te će zato, prije ili kasnije, svi ljudi biti privučeni stupnju samorealizacije. Prema Ichazu svijest samom svojom prirodom ne omogućuje nikakvu formalnu definiciju, ali je moguće dati funkcionalnu definiciju koja kaže da je "svijest ono što prepoznaje samo sebe". Samoprepoznavanje ima svoje unaprijed određene TMM koje u stvari predstavljaju prethodne nivoe svijesti. Ti se nivoi nižu od najparcijalnijeg samoprepoznavanja pa sve do potpune integracije. Trijalektika tako priznaje da ljudska bića djeluju kroz specifične i prepoznatljive razine svijesti u svakom trenutku svog života. Ichazo je skicirao svoju ljestvicu nivoa koju je podijelio u četiri osnovna stupnja, od kojih su drugi i treći također podijeljeni u devet dijelova koje ovdje nećemo posebno spominjati. Evo kako izgledaju ta četiri osnovna nivoa.

### 1. NIVO MENTALNE BOLESTI

*Ovdje nalazimo psihoze i sve ostale oblike mentalno-emocionalnih poremećaja.*

### 2. NIVO SUBJEKTIVNOG STANJA

*Ovo je nivo u kojem se većinu vremena nalazi najveći broj ljudi, nivo sociokulturnih normi i uvjerenja.*

### 3. NIVO REALIZACIJE

*Ovdje nalazimo seriju prijelaznih nivoa narastajuće jasnoće i iskustava viših stanja svijesti. Ovi su nivoi u središtu pažnje istočnjačkih spiritualnih disciplina, suvremenih metoda samorealizacije te humanističke i transpersonalne psihologije.*

### 4. NIVO REALIZIRANE OSOBE

*Ovo su nivoi samorealizacije, Bude, Krista i ostalih spiritualno visoko razvijenih bića. To je stupanj osobe koja "već živi u jedinstvu s Bogom, poznavajući u potpunosti svoju psihičku teritoriju". (Ichazo, 1976.)*

### KRETANJE KROZ NIVOE SVIJESTI

Da bi se kretao uzlaznom linijom kroz nivoje svijesti te konačno postigao stupanj samorealizacije, *čovjek nužno mora proći kroz proces razobličavanja i odvajanja od iluzija*. Te iluzije čine njegove strukture uma, uvjerenja, predrasude i potisnute negativne emocije, kao i izvjesna doza socijalne uvjetovanosti. U svakom trenutku mi možemo slobodno odabrati kojim ćemo se smjerom kretati, da li na više ili na niže. Ukoliko se ne krećemo na više, sasvim je sigurno da ćemo se kretati na niže jer treći smjer ne postoji. Kretanje na niže naizgled je lakše jer je ono posljedica djelovanja iz trenutnog stanja i nivoa svijesti, dok je za kretanje na više potrebno uložiti napor te pročistiti i proširiti svoju svijest, što nije uvijek tako jednostavno.

Čovjek se pri širenju i čišćenju svoje svijesti može osjećati kao da skače u ponor, ne znajući što ga čeka i ne videći jasno konačni cilj svog putovanja. To je zato što u procesu transformacije i prelaska na viši stupanj svijesti jedan stari, nama odavno poznati i sada već istrošeni dio našeg bića mora umrijeti. Staru, poznatu i sigurnu strukturu uma mora zamijeniti nova, još uvijek nepoznata i do kraja neoblikovana struktura. Ljudskom egu to izgleda kao smrt i u trenutku kada je proces gubitka iluzija pred nama javlja se karakterističan otpor, strah i poriv za potiskivanjem. Ego će učiniti sve da nas od takvog procesa odvuče i očuva svoju vlast nad našim bićem pa će se u nama javiti otpor prema sagledavanju iluzija vlastitog života, odnosno preispitivanju svojih grešaka, trauma, negativnih emocija ili istrošenih modela mišljenja. Međutim, ako se ne uzdignemo prema višim, bit ćemo ponovo privučeni nižim nivoima koji će nam donijeti prividnu sigurnost i utjehu te nas zaštititi od neugodnog suočavanja sa samim sobom. No, to nas suočavanje kad-tad čeka, a danas, na sreću, postoje brojni sustavi treninga koji znatno ubrzavaju i skraćuju takav rad.

Odvajanje od iluzija jest nužan proces i kroz njega moramo proći da bismo se kretali prema višim nivoima svijesti i ono što nam u tom smislu može znatno pomoći jest *samopromatranje*. O no

je ključna i kritična stvar u tome procesu jer ćemo bez njega biti isuviše prilijepljeni za svoje predrasude o sebi, vanjskom svijetu te očekivanom ishodu određenog procesa. Te predrasude samo stvaraju suprotnosti koje pak vode prema nižim nivoima TMM. Ako unutar sebe nemamo nepristranog promatrača, bit ćemo vučeni i bacani od strane vanjskog svijeta te od svojih unutrašnjih subjektivnih stanja, a nakon svake takve borbe osjećat ćemo se iscrpljeno i biti na nižoj TMM.

Ovime smo polako došli i do kraja analize osnovnih principa i zakonitosti manifestiranog univerzuma putem trijalektičkih aksioma i trijalektičkog svjetonazora. Vidimo, dakle, da je Ichazo izrazio svoj cjeloviti, holistički svjetonazor kroz poseban sustav aksioma kojima je objedinio slične i rascjepkane ideje mnogih suvremenih autora i to je učinio kroz jednostavne, jezgrovite i ekonomične formulacije. Znamo da se u suvremenom znanstvenom svijetu stvari i procesi promatraju kao događaji u prostorno-vremenskom kontinuumu, ali trijalektika dodaje da su to SVJESNI prostorno-vremenski događaji. Tek time dobivamo cjelovit obrazac za tumačenje i analizu najrazličitijih zbivanja, onih unutar nas i onih u vanjskom svijetu. Trijalektika također definira pojam samopromatranja, odnosno, PROMATRAČA te dopušta mogućnost da se unutar njega odigra proces transformacije i transcendencije.

Koje bi, u tome smislu, bilo pravo značenje ljudskih problema? Ispada da su problemi nezaobilazni dio ljudskog života, ali da nam ispravan odnos prema njima kao i kvalitetna tehnologija značajno olakšavaju njihovo rješavanje. Životne krize i problemi prirodno se javljaju u trenutku kada je čovjek zreo za prelazak na viši stupanj svijesti, za napuštanje starog načina mišljenja i ponašanja i usvajanje novog. Problemi nisu tu da nas unište i upropaste nam dobro smišljene planove, oni su sredstvo našeg osobnog razvoja, medij preko kojeg se penjemo evolutivnom ljestvicom prema višim stupnjevima svijesti, sve do konačnog Prosvjetljenja i Samorealizacije.

Problemi i krize jesu poruka od viših dimenzija našeg bića koje nam pruža šansu za oslobađanje, proširenje svijesti i promjenu života. Zato svaku takvu šansu treba dobro iskoristiti jer nove možda neće biti, a čak i ako je bude, svaki slijedeći put bit ćemo sve rigidnija osoba pa će nam biti daleko teže uspješno izvesti odgovarajuću transformaciju. Problemi su prirodni element ljudskog iskustva i oni vode k onome što su stari alkemičari nazivali "pretvaranje grubih metala u zlato". Po alkemičarima smisao postojanja metala nije da budu olovo, željezo ili bakar, već zlato i srebro. Smisao postojanja ugljika nije da bude crni, čađavi ugljen, već blještavi dijamant. No, kako se dijamant uvijek brusi onime što je tvrđe od njega, tako su krize i problemi sredstvo takvog brušenja.

Kod procesa transformacije, odnosno zamjene starih modela novima i savršenijima Ego će

stvarati otpor, izmišljati probleme i prepreke koje će nastojati prezentirati kao realne. "Što mislilac misli, to dokazivač dokazuje", rekao bi Dr. Leonard Orr, tvorac rebirthinga. Ego je naš mislilac i dokazivač te je u stanju čak i vanjska zbivanja organizirati tako da nam potvrdi i uvjeri nas u točnost i opravdanost naših predrasuda. Vidjeli smo, međutim, da suprotnosti ne postoje, da su one iluzija, odnosno privid koji treba prepoznati i razobličiti. Taj proces ponekad može biti bolan, ali je on nužan i neminovan i nažalost nema zaobilaznog puta. No, suvremena spiritualna znanost nam ipak omogućuje da taj proces, ako ga već ne možemo izbjeći, značajno skratimo.

Čovjek je danas postigao mnoga civilizacijska dostignuća, prilagodio se i ukrotio prirodu, upoznao planetu na kojoj živi te postigao zavidan stupanj tehnološkog i kulturnog razvoja, ali to mu ipak nije donijelo pravu i potpunu slobodu, niti unutrašnji mir i zadovoljstvo. Nakon što je uspostavio kakav-takav red u vanjskom svijetu i postigao određeni stupanj materijalne sigurnosti, vrijeme je da ljudi prijeđu na upoznavanje svoje unutrašnjosti i ostvare svjestan utjecaj na svoja unutrašnja stanja i procese u kojima jest pravi izvor njihovih problema i ključ njihovog rješavanja.

Tomislav Budak (1995.), <http://www.tomislavbudak.com/>

